
**TEISĖJŲ ETIKOS IR DRAUSMĖS
KOMISIJOS VEIKLOS ATASKAITA**

2020

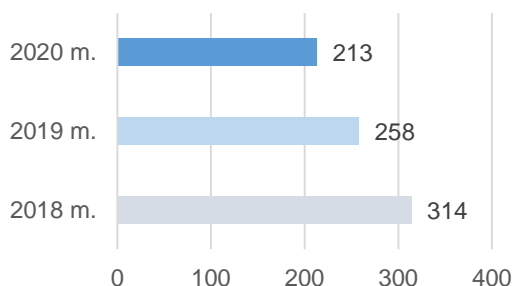


**LIETUVOS
TEISMAI**

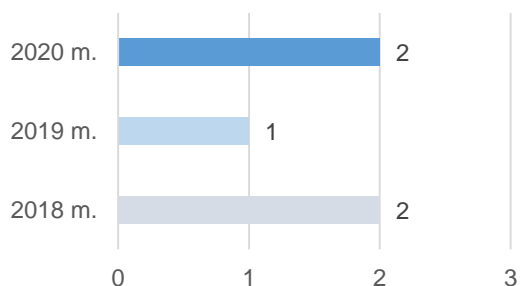
STATISTIKA

2020 m. sausio 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d.

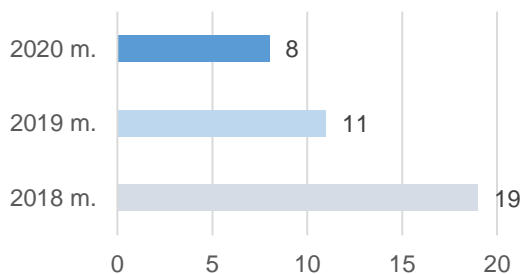
Visi gauti teikimai, pareiškimai, prašymai, skundai bei kiti dokumentai



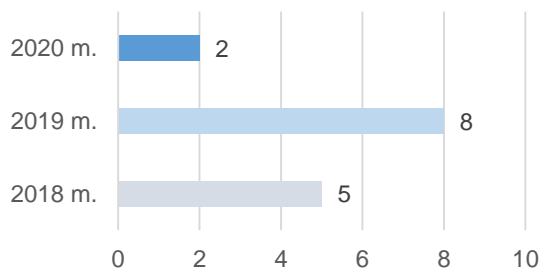
Iškeltos drausmės bylos



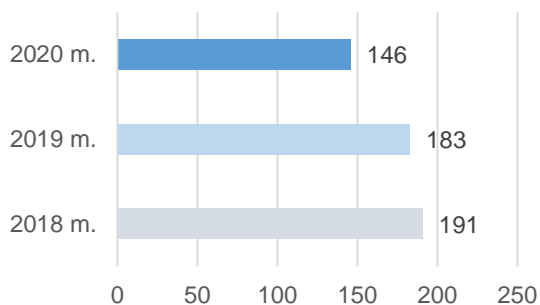
Komisijos posėdžiuose nagrinėtini teikimai, prašymai dėl konsultacijų



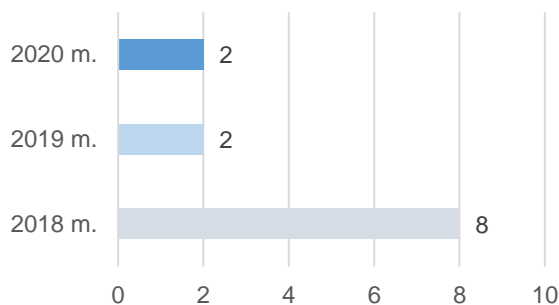
Apsiribota svarstymu (drausmės byla neiškelta)



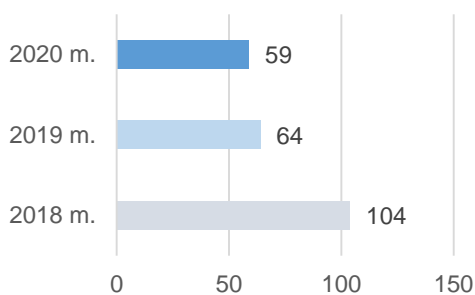
Pareiškimai, prašymai, skundai, kurie nebuvo nagrinėti Komisijos posėdyje (pateikti atsakymai Komisijos pirmininko sprendimu)



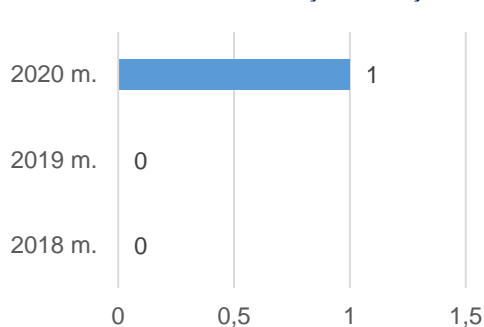
Drausmės byla neiškelta nenustačius drausminės atsakomybės pagrindų požymių



Kiti Komisijos gauti dokumentai



Drausmės bylos svarstymo procedūra nutraukta nelikus drausmės atsakomybės subjekto



TENDENCIJOS

Teisėjų etikos ir drausmės komisija (Komisija) 2020 m. nagrinėjo 7 teikimus dėl drausmės bylų iškelimo bei 1 prašymą dėl konsultacijos suteikimo.

146 teikimai nebuvo nagrinėti Komisijos posėdyje, nes neatitiko jos kompetencijos. Pareiškėjams buvo pateikti motyvuoti atsakymai dėl atsisakymo nagrinėti jų teikimus.

Didžioji dalis gaunamų teikimų nėra nagrinėjami Komisijos posėdžiuose, nes juose iš esmės prašoma revizuoti teismų sprendimus ar įvertinti teisėjo procesinius veiksmus teisėtumo ir pagrįstumo aspektais.

Dažnai skundai neatitinka Komisijos nuostatuose keliamų reikalavimų – yra nemotyvuoti, deklaratyvaus pobūdžio bei turintys kitų trūkumų (teikiami pakartotinai, tinkamai nepasirašyti, surašyti nevalstybine kalba ir pan.).

Pareiškėjams pateikiamuose atsakymuose dėl jų skundų nenagrinėjimo išsamiai paaiškinama Komisijos kompetencija, nurodoma, kokius teisėjų veiksmus Komisija gali vertinti etikos požiūriu.

Tam tikrais atvejais prieš atsisakant nagrinėti skundą, Komisijoje gaunami teisėjo, kurio elgesys skundžiamas, ir teismo, kuriame dirba skunde minimas teisėjas, pirmininko paaiškinimai, klausomi posėdžių garso įrašai, vertinama kita medžiaga ir kt., tik po to teikiamas atsakymas pareiškėjui. Tokia praktika padeda geriau įvertinti pareiškėjų skundus, t. y. ar skundų aplinkybės nėra pateikiamos tendencingai, ar juose aprašoma situacija nėra vertinama subjektyviai. Tokie veiksmai padeda užtikrinti, kad Komisijos posėdžiuose būtų svarstomi tik tie teikimai ir skundai, kurie yra motyvuoti, surašyti konkrečiai, dalykiškai ir reikalauja išsamaus tyrimo bei įvertinimo pagal Komisijos kompetenciją.

SPRENDIMAI



PAŽYMĖTINA, KAD:

5 atvejais Komisija posėdžiuose vertino teisėjo elgesio atitiktį Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnyje nustatytam pareigingumo principui;

2 – teisėjo elgesio atitiktį Teisėjo etikos kodekso 8 straipsnyje nustatytam teisingumo ir nešališkumo principui;

2 – 6 straipsnyje nustatytam pagarbos žmogui principui;

2 – 14 straipsnyje nustatytam pavyzdingumo principui;

2 – 13 straipsnyje numatytam padorumo principui.

KONSULTACIJOS

Teisėjų konsultavimas dėl Teisėjų etikos kodekso taikymo yra svarbi Komisijos veiklos sritis. Vertindama individualią situaciją bei konkrečias aplinkybes, Komisija formuoja rekomenduojamą tam tikro elgesio modelį, atitinkantį teisėjo etikai keliamus reikalavimus.

Komisija 2020 m. pagal teisėjo prašymą suteikė 1 konsultaciją, o 2019 m. ir 2018 m. – po 2 konsultacijas.

Atkreiptinas dėmesys, kad suteiktos konsultacijos, kaip ir Komisijos priimti sprendimai, yra viešinami Nacionalinės teismų administracijos puslapyje.

[SPAUSTI
ČIA](#)

2020 m. lapkričio 27 d. Teisėjų taryba patvirtino **naujos sudėties Teisėjų etikos ir drausmės komisiją**, kurią sudaro:

Teisėjų etikos ir drausmės komisijos pirmininkė, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja **Sigita Jokimaitė**,

Lietuvos apeliacinio teismo teisėja **Jolanta Čepukėnienė**,

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėja **Veslava Ruskan**,

Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėja **Urmila Valiukienė**,

Lietuvos Respublikos Prezidento paskirtas visuomenės atstovas **Tomas Berkmanas**,

Lietuvos Respublikos Prezidento paskirtas visuomenės atstovas **Liudas Ramanauskas**,

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės paskirta visuomenės atstovė **Snieguolė Matulienė**.

AKTUALIJOS

PREVENCIJA

Teisėjų etikos ir drausmės komisija, akcentuodama teisėjų profesinės etikos sklaidos svarbą, pagal galimybes dalyvauja įvairiuose tarptautiniuose renginiuose bei juose sukaupia patirtimi įvairiomis formomis dalinasi su teisėjų bendruomene.

2020 m. vasario 24–27 d. Dohoje vykusiame **Antrajame Pasaulinio teismų sąžiningumo tinklo (ang. *Global Judicial Integrity Network*) forume** Lietuvai atstovavo laikinai einanti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininko pareigas Sigita Rudėnaitė ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas Aurelijus Gutauskas. Dalyviai akcentavo, kad tarp daugybės nagrinėtų klausimų didžiausias dėmesys buvo skirtas teisėjų dalyvavimui socialiniuose tinkluose, lyčių lygybei ir teisėjų etikos problemoms – šiems klausimams ir buvo skirtos pagrindinės susitikimo sesijos. Ypač aktuali buvo diskusija apie teisėjų elgesio kodekso priėmimą, kadangi forume priimtose rekomendacijose dėl teisėjų elgesio kodekso taikymo pabrėžta svarba valstybėms priimti dokumentą, nustatantį teisėjų elgesio standartus bei institucinius šios priemonės vykdymo mechanizmus. Forumo metu buvo paminėtas ir Lietuvos pavyzdys, nes Lietuvos teismų sistema turi tokį kodeksą ir jo vadovą-komentarą, kuriame aptariamas kiekvienas principas (pavyzdžiui, nepriklausomumo, nešališkumo, lygybės ir pan.) ir pateikiami praktiniai pavyzdžiai bei Teisėjų etikos ir drausmės komisijos, Teisėjų garbės teismo, Aukščiausiojo Teismo ir Bangaloro teisėjų elgesio principais pagrįstos rekomendacijos.

Teisėjo profesinės etikos tema buvo plėtojama ir **Teisėjų etikos bei drausmės komisijos 2020 m. spalio 16 d. organizuotoje diskusijoje**, skirtoje Lietuvos teismų pirmininkams bei jų pavaduotojams. Diskusijoje buvo nagrinėjami klausimai, susiję su teisėjų profesinės etikos laikymusi nepriklausomumo ir nešališkumo principų užtikrinimo kontekste. Diskusijoje dalyvavo ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos atstovai, pasidalinę įžvalgomis apie Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo aktualijas, atsižvelgiant į teismų veiklos specifiką.

Teisėjų etikos ir drausmės komisijos pirmininkė Sigita Jokimaitė **3 kartus per 2020 m. vedė mokymus „Teisėjų etika“**, kurių dalyviai turėjo galimybę susipažinti su profesinės etikos reikalavimų aktualijomis, teisėjų etikos principais, Teisėjų etikos ir drausmės komisijos praktika bei priimamais sprendimais.